

- i) fjölda skoðanaskyldra vinnustaða,
- ii) meðaltölu manna, sem hafa unnið á slíkum vinnustöðvum á viðkomandi ári,
- iii) skipting starfsfólks í karla og konur, unglunga og börn;
- d) Skýrslur um skoðunarferðir, er greini:
 - i) tölu skoðaðra vinnustöðva,
 - ii) tölu skoðunarferða, flokkaðar eftir því, hvort þær voru farnar að nóttu eða degi,
 - iii) tölu starfsmanna á þeim vinnustöðvum, sem skoðaðar voru,
 - iv) tölu vinnustöðva, sem skoðaðar voru oftast en einu sinni á árinu;
- e) Skýrslur um brot og viðurlög, er greini:
 - i) tölu brota, sem tilkynnt hafa verið hlutaðeigandi yfirvöldum,
 - ii) upplýsingar um skiptingu slíkra brota eftir þeim lagaákvæðum, sem þau varða við,
 - iii) fjölda sannaðra saka.
 - iv) upplýsingar um, hvers konar viðurlögum hlutaðeigandi yfirvald hefur beitt í hinum ýmsu tilfellum (sektir, fangelsi o. fl.);
- f) Skýrslur um atvinnuslys, er hafi að geyma tölu tilkynnta slysa í iðnaði og flokkun þeirra eftir:
 - i) iðnaði og atvinnu,
 - ii) utanaðkomandi orsökum,
 - iii) hvort þau voru banvæn eða ekki;
- g) Skýrslur um atvinnusjúkdóma, er greini:
 - i) fjölda tilkynnta atvinnusjúkdómatilfella,
 - ii) skiptingu slíkra veikindatilfella eftir iðnaði og atvinnu,
 - iii) skipting slíkra veikindatilfella eftir orsökum þeirra eða eðli, svo sem eftir tegund veikinnar, eða eftir eiturefnum eða skaðvænlegra starfsaðferða, sem sjúkdómurinn kann að stafa af.

III. Álitsgerð (nr. 82) um vinnueftirlit með náma- og flutningafyrirtækjum.

Samþykktin frá 1947 um vinnueftirlit kveður á um skipulagningu vinnueftirlits, en heimilar, að með landslögum eða reglugerðum megi undanskilja náma- og flutningafyrirtæki ákvæðum hennar. Nauðsynlegt er samt sem áður að setja sams konar ákvæði um náma- og flutningafyrirtæki til þess að tryggja raunhæfa beitingu lagaákvæða um vinnuskilyrði og vernd verkamanna við vinnu. Vegna þessa mælir þingið með því, að sérhvert aðildarríki beiti eftirfarandi ákvæðum svo fljótt sem sérstakar ástæður þess leyfa og gefi Alþjóðavinnuáskrifstofunni, að beiðni stjórnarnefndarinnar, skýrslu um ráðstafanir þær, sem gerðar hafa verið til að veita þeim gildi.

Sérhver meðlimur Alþjóðavinnuáskrifstofunnar ætti að koma á fót viðeigandi vinnueftirliti með náma- og flutningafyrirtækjum, eins og þau eru skilgreind af hlutaðeigandi yfirvaldi, til tryggingar framkvæmdum á lagaákvæðum um vinnuskilyrði og vernd verkamanna við vinnu.

IV. Samþykkt (nr. 82) um félagsmálapólitik í ósjálfstæðum landsvæðum.

I. KAFLI

Skyldur aðila.

1. gr.

1. Hvert það aðildarríki Alþjóðavinnuáskrifstofunnar, sem fullgildir þessa samþykkt, undirgengst, að þær stefnur og ráðstafanir, sem um ræðir í henni, skuli framkvæmdar í ósjálfstæðum landsvæðum, sem það hefur eða tekur að sér ábyrgð á, þar með talin umboðsstjórnarlandsvæði, er það annast stjórnvæðum

fyrir, að undanteknum þeim landsvæðum, sem nefnd eru í 2. og 3. mgr. þessarar greinar. Þó þarf samþykki stjórná slíkra landsvæða um hvert það mál, sem er innan sjálfstjórnarsviðs þeirra.

2. Þar sem svo er hállað, að málefni þessarar samþykktar falla að öllu eða verulegu leyti undir valdsvið heimastjórnar ósjálfstæðs landsvæðis, getur aðildarríki það, sem annast utanríkismál þess, tilkynnt aðalforstjóra Alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar í samráði við heimastjórn landsvæðisins, að það gangist fyrir þess hönd undir skuldbindingar samþykktar þessarar.
3. Yfirlýsing um viðlöku skuldbindinga samþykktar þessarar getur aðalforstjóra Alþjóðavinnu-málaskrifstofunnar borizt frá:
 - a) tveimur eða fleirum aðilum Alþjóðavinnu-málastofnunarinnar, vegna landsvæðis, sem er undir sameiginlegri stjórn þeirra, eða
 - b) fjölþjóðlegu yfirvaldi, vegna landsvæðis, sem það ber ábyrgð á stjórn-gæzlu fyrir samkvæmt sáttmála Sameinuðu þjóðanna eða annarri heimild.

II. KAFLI

Almennar meginreglur.

2. gr.

1. Öll þau stefnumál, sem ætlað er að framfylgja í ósjálfstæðum landsvæðum, skulu fyrst og fremst miða að heill og þróun íbúa slíks landsvæðis og uppfyllingu óska þeirra um félagslegar framfarir.
2. Við framsetningu almennra stefnumála í ósjálfstæðum landsvæðum skal tilhlýðilegt tillit tekið til heillar íbúa slíkra landsvæða.

3. gr.

1. Til þess að efla efnalegar framfarir og á þann hátt að leggja grundvöll að félagslegum framförum, ætti að vinna að því á fjölþjóðlegum, staðbundnum og sérþjóðlegum grundvelli að tryggja heimastjórnnum fjárhagslega og tæknilega aðstoð til eflingar efnalegrar þróunar ósjálfstæðra landsvæða.
2. Í skilmálum um veitingu slíkrar aðstoðar skal kveða á um samvinnu við heimastjórnir eða eftirlit af þeirra hálfu með ákvörðunum á eðli efnalegrar þróunar og með hvaða skilyrðum þar af leiðandi aðgerðir skuli framkvæmdar, eftir því sem nauðsynlegt þykir til tryggingar hagsmunum íbúa slíks landsvæðis.
3. Hin ábyrgu stjórnarvöld skulu leitast við að sjá um útvegum einka- eða opinbers fjármagns, eða hvors tveggja, til framþróunarinnar með þeim skilmálum, sem tryggi þjóðum slíkra landsvæða sem mestan hagnað af slíkum framförum.
4. Þar, sem það á við, skal gera fjölþjóðlegar, staðbundnar eða sérþjóðlegar ráðstafanir til að skapa slík skilyrði til verzlunar, að þau hvetji til mikillar framleiðslu og geri mögulegt viðhald sámanndi lífsafkomu í ósjálfstæðum landsvæðum.

4. gr.

Að svo miklu leyti sem hægt er skal gera fjölþjóðlegar, staðbundnar og sérþjóðlegar ráðstafanir til eflingar framförum á sviðum, er taka til heilbrigðismála, húsnæðismála, næringarmála, menntamála, velferðar barna, stöðu kvenna, vinnuskilyrða, kaupgreiðslna til launþega og sjálfstæðra framleiðenda, verndar aðfluttra verkamanna, félagslegs öryggis, starfsemi þess opinbera og almennrar framleiðslu.

5. gr.

Af fremsta megni skal leitast við að vekja áhuga íbúanna í ósjálfstæðum landsvæðum fyrir undirbúningi og framkvæmd félagslegra umbóta og fá þá til þátttöku í þeim, einkum fyrir milligöngu fulltrúa kosinna af þeim, þar sem það þykir henta og því verður við komið.

III. KAFLI

Bætur lífsafkomunnar.

6. gr.

Bætur á lífsafkomunni skulu vera aðalmarkmið í áætlunum um efnalega þróun.

7. gr.

1. Við samningu áætlana um efnalega þróun skal eftir því sem mögulegt er gera ráðstafanir til að samhæfa slíka þróun heilbrigðri þróun viðkomandi þjóðfélags.
2. Leitast skal sérstaklega við að forðast rof á fjölskyldulífinu og venjubundnum félagseiningum, einkum með því:
 - a) að rannsaka nákvæmlega orsakir og afleiðingar flutninga og gera viðeigandi ráðstafanir, ef nauðsyn krefur;
 - b) að stuðla að skipulagningu bæja og kaupúna, þar sem fjárhagslegar ástæður leiða til þess, að fólk flytur saman á einn stað;
 - c) að koma í veg fyrir og útiloka of mikla fólksfjölgun í bæjum;
 - d) að bæta lífsskilyrði í sveitum og koma á fót hentugum atvinnurekstri í sveitum, þar sem nægilegt vinnuafli er fyrir hendi.

8. gr.

Þær ráðstafanir, sem hlutaðeigandi yfirvöld skulu taka til athugunar varðandi eflingu framleiðslugetu og bættu lífsafkomu framleiðenda landbúnaðarvæðinga, skulu taka til:

- a) útilokunar, að svo miklu leyti sem unnt er, á orsökum langvarandi skuldaskipta;
- b) eftirlits með afsali lands á hendur mönnum, sem ekki slunda landbúnað, þannig að tryggt sé, að slíkt afsal fari aðeins fram, ef það er landsvæðinu til hagsbóta;
- c) framkvæmdar viðeigandi laga og reglugerða til eftirlits með eignarhaldi og notum lands og auðlinda, svo að það sé nýtt þannig, að sem bezt samrýmist hagsmunum íbúa landsvæðisins og tekið sé fullt tillit til venjubundinna réttinda;
- d) eftirlits með leigumálum og vinnuskilyrðum með tilliti til þess að tryggja leiguliðum og verkamönnum sem bezt lífskjör og sanngjarnan hlut í þeim ábata, sem leiða kann af aukinni framleiðslu eða hækkuðu verðlagi;
- e) lækkunar á framleiðslu- og dreifingarkostnaði á allan mögulegan hátt og einkum með því að stofna, efla og styðja samvinnufélög framleiðenda og neytenda.

9. gr.

1. Gera skal ráðstafanir til að tryggja sjálfstæðum framleiðendum og launþegum aðstöðu til að bæta afkomumöguleika sína á eigin spýtur og tryggja uppfyllingu lágmarkskrafna um lífsafkomu, eins og þær eru ákveðnar eftir opinberum rannsóknum á lífsskilyrðum, framkvæmdum í samráði við stéttarfélag vinnuveitenda og verkamanna.
2. Við ákvörðun á lágmarkskröfum um lífsafkomu skal taka með í reikninginn lífsnauðsynjar fjölskyldna verkamanna, svo sem fæði og næringargildi þess, húsnæði, fatnað, læknishjálp og skólanám.

IV. KAFLI

Ákvæði um aðflutta verkamenn.

10. gr.

Þegar vinnu er þannig háltað, að verkamenn verða að búa utan heimila sinna, skal í ráðningarskilmálum þeirra tekið tillit til fjölskylduþarfa þeirra.

11. gr.

Þegar vinnuafli frá einhverjum hluta ósjálfslæðs landsvæðis er notað um stundarsakir til hagsbóta fyrir annan landshluta, skal gera ráðstafanir til að hvetja verkamennina til að flytja hluta af launum sínum og sparifé frá landshluta þeim, sem unnið er í, til landshluta þess, sem þeir eru frá.

12. gr.

1. Þegar vinnuafli eins landshluta er hagnýtt í öðrum landshluta, sem er undir annarri stjórn, skulu hlutaðeigandi yfirvöld í viðkomandi landshlutum gera með sér samninga um skipan sameiginlegra vandamála, er upp kunna að koma í sambandi við framkvæmdir á ákvæðum þessarar samþykktar, eftir því sem æskilegt og nauðsynlegt þykir.
2. Í slíkum samningum skal kveðið á um það, að verkamenn skuli eigi njóta lakari verndar og hlunninda en verkamenn þeir, sem búsettir eru í landshluta þeim, er vinnan fer fram í.
3. Í slíkum samningum skal vera ákvæði um að auðvelda verkamönnum að senda hluta af kaupum sínum og sparifé heim til sín.

13. gr.

Þegar verkamenn og fjölskyldur þeirra flytja frá landshluta, þar sem framfærslukostnaður er lágur, til landshluta með háum framfærslukostnaði, skal taka tillit til aukningar þeirrar á framfærslukostnaðinum, er af flutningunum leiðir.

V. KAFLI

Kaupgreiðslur til verkamanna og skyld mál.

14. gr.

1. Hvetja skal til þess, að lágmarkslaun skuli ákveðin með heildarsamningum, sem gerðir eru með frjálsu samkomulagi milli stéttarféлага, er umboð hafa fyrir verkamenn annars vegar og vinnuveitenda eða samtaka þeirra hins vegar.
2. Þar sem ekki er um að ræða nægilegar ráðstafanir til að ákveða lágmarkslaun með heildarsamningum, skal gera nauðsynlegar ráðstafanir til að ákveða lágmarkslaun með samningum við fulltrúa vinnuveitenda og verkamanna, þar á meðal fulltrúa viðkomandi stéttarféлага, þar sem þau eru fyrir hendi.
3. Gera skal nauðsynlegar ráðstafanir til tryggingar því, að viðkomandi vinnuveitendum og verkamönnum sé tilkynnt gildandi lágmarkskaup og að ekki sé farið niður fyrir lágmark þetta við launagreiðslur, þar sem það gildir.
4. Nú hefur verkamaður, sem fellur undir ákvæði um lágmarkskaup, fengið greitt kaup undir þessu lágmarki, eftir að það kom í gildi, og skal hann þá hafa rétt til að fá vangreiðsluna greidda eftir dómi eða öðrum lögleyfðum aðferðum, að teknu tilliti til þeirra tímatakmarka, sem ákveðin kunna að vera með lögum eða reglugerðum.

15. gr.

1. Gera skal nauðsynlegar ráðstafanir til að tryggja skilvísu greiðslu launa, sem unnið hefur verið fyrir, og skal vinnuveitendum skylt að gera skýrslur um launagreiðslur, að gefa verkamönnum yfirlýsingu um launagreiðslur og gera aðrar hentugar ráðstafanir til þess að auðvelda nauðsynlegt eftirlit.
2. Laun skulu yfirleitt greidd einungis með löglegum gjaldmiðli.
3. Laun skulu yfirleitt greidd beint til hvers einstaks verkamanns.
4. Bannað er að greiða laun að öllu eða nokkurn hluta þeirra með vinnanda eða öðrum áfengum drykkjum.
5. Launagreiðslur skulu ekki fara fram í drykkjustofum eða verzlunum, nema til þeirra, sem þar vinna.

6. Launagreiðslur skulu fara fram reglulega á þeim fresti, sem líklegastur er til að koma í veg fyrir skuldaförning launþega, nema komin sé á staðbundin venja um annað og hlutaðeigandi yfirvald hafi sannfært sig um, að verkamennirnir óski eftir framhaldi þessarar venju.
7. Þegar hluti launa er greiddur með fæði, húsnæði, fatnaði og öðrum nauðsynjum og þjónustu, skal hlutaðeigandi yfirvald gera það sem hægt er til þess að tryggja, að greiðslur þessar skuli nægar og að peningagildi þeirra sé réttilega metið.
8. Af fremsta megni skal leitast við:
 - a) að upplýsa verkamenn um rétt þeirra til launa;
 - b) að koma í veg fyrir hvers konar óheimilan frádrátt á launum, og
 - c) að takmarka upphæðir þær, sem heimilt er að draga frá fyrir hlunnindum, greiddum upp í laun, við raunverulegt peningagildi þeirra.

16. gr.

1. Hlutaðeigandi yfirvald skal ákveða hámark fyrirframgreiðslna á launum og hvernig haga skuli endurgreiðslu á þeim.
2. Hlutaðeigandi yfirvald skal takmarka fyrirframgreiðslur þær, sem greiða má verkamanni, gegn því að hann hefji vinnu. Skýra skal greinilega fyrir verkamönnum, hve mikil fyrirframgreiðsla er leyfð.
3. Sérhver fyrirframgreiðsla umfram þá upphæð, sem hlutaðeigandi yfirvald hefur ákveðið, er ekki endurkræf að lögum, og óheimilt er að endurheimta hana með því að halda eftir fyrir henni af kaupum því, sem verkamanninum ber að fá greitt síðar.

17. gr.

1. Hvetja skal launþega og sjálfstæða framleiðendur til sparnaðar eftir þeim aðferðum, sem þeir sjálfir kjósa.
2. Af fremsta megni skal vernda launþega og sjálfstæða framleiðendur fyrir okri. Skal það einkum gert með ráðstöfunum, er miði að lækkun vaxta af lánum, með eftirliti með starfsemi lánveitenda, og með því að auka möguleika þeirra til að fá lán til hæfilegra framkvæmda hjá lánsstofnunum samvinnufélaga eða stofnunum, sem eru háðar eftirliti hlutaðeigandi yfirvalds.

VI. KAFLI

Bann við greinarmun með tilliti til kynflokks, litarháttar, kynferðis, trúarbragða, kynþáttar eða þátttöku í stéttarfélagi.

18. gr.

1. Stefna skal að því að afmá alla greiningu verkafólks eftir kynflokkum, litarhætti, kynferði, trúarbrögðum, kynþáttum eða þátttöku í stéttarfélögum, að því er tekur til:
 - a) vinnulöggjafar og samninga, sem tryggja skulu öllum þeim, sem löglega eru búsettir og vinna á viðkomandi svæði, sanngjarna meðferð fjárhagslega;
 - b) aðgangs að vinnu í þjónustu einstaklinga eða hins opinbera;
 - c) ráðningarskilyrða og framamöguleika;
 - d) aðstöðu til fagþjálfunar;
 - e) vinnuskilyrða;
 - f) ráðstafana vegna heilbrigði, öryggis og velferðar;
 - g) ráðstafana til aga;
 - h) þátttöku í gerðum heildarsamninga;
 - i) launataxta, sem skulu ákveðnir eftir þeirri grundvallarreglu, að sömu laun komi fyrir jafngild störf í sömu starfsgrein eða sama fyrirtæki, að svo miklu leyti sem grundvallarregla þessi er framkvæmd í heimalandinu.

2. Að teknu tilliti til ákvæðanna í staflíð i) í undanfarandi málsgrein skal af fremsta megni leitast við að minnka þann mun á kaupgjaldi, sem stafar af greinarmun vegna mismunandi kynflokka, litarháttar, kynferðis, trúarbragða, kynþátta eða þátttöku í stéttarfélögum, og skal þetta gert með því að hækka laun þeirra verkamanna, sem lægra eru launaðir.
3. Verkamönnum, sem ráðnir eru til vinnu í öðrum landshluta en þeim, sem þeir eru búsettir í, má, auk launa, veita greiðslur í fé eða fríðu til að standa straum af heimilisútgjöldum, sem stafa af vinnu þeirra utan heimkynna sinna.
4. Undanfarandi ákvæði þessarar greinar skulu í engu skerða þær ráðstafanir, sem hlutaðeigandi yfirvaldi kunna að þykja nauðsynlegar til verndar stöðu mæðra og til tryggingar heilbrigði, öryggi og velferð vinnandi kvenna.

VII. KAFLI

Menntun og þjálfun.

19. gr.

1. Í ósjálfstæðum landsvæðum skal gera viðeigandi ráðstafanir, eftir því sem staðbundnar ástæður frekast leyfa, til framhaldandi þróunar viðtækrar skipulagningar á menntun, fagþjálfun og iðnmenntun, til þess að veita börnum og unglíngum af báðum kynjum raunhæfan undirbúning undir nytsöm störf.
2. Svæðisbundin lög eða reglugerðir skulu kveða á um, við hvaða aldursmark skólaskyldu ljúki, svo og um lágmarksaldur og skilyrði til vinnu.
3. Til þess að börn geti notfært sér námsskilyrði þau, sem fyrir hendi eru, og aukning slíkra skilyrða sé ekki hindruð af eftirspurn eftir vinnuafli barna, skal banna að láta börn, sem ekki hafa náð hámarksaldri skólaskyldu, vinna meðan á kennslu stendur, á þeim svæðum, þar sem séð er fyrir þeim námsskilyrðum, sem nægja meginþorra skólaskyldra barna.

20. gr.

1. Til þess að stuðla að sem mestri framleiðslugetu með fagmenntun verkafólks í ósjálfstæðum landsvæðum, skal sjá fyrir þjálfun í nýjum framleiðsluaðferðum, eftir því sem við á, í stöðvum í einstökum héruðum, landsvæðum eða í heima-landinu.
2. Slík þjálfun skal skipulögð af hlutaðeigandi yfirvöldum eða undir umsjá þeirra, í samráði við félag vinnuveitenda og verkamanna landsvæða þeirra, sem nemendurnir koma frá og þjálfunin fer fram í.

VIII. KAFLI

Ýmis ákvæði.

21. gr.

1. Að því er snertir landsvæði þau, sem 1. mgr. 1. greinar þessarar samþykktar tekur til, skal hvert það aðildarríki stofnunarinnar, sem fullgildir hana, láta fullgildingarskjali sínu fylgja, eða senda forstjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar svo fljótt sem auðið er eftir fullgildingunni, yfirlýsingu, er greini:
 - a) landsvæði þau, sem það undirgengst að láta ákvæði samþykktarinnar ná til án takmarkana;
 - b) landsvæði þau, sem það undirgengst að láta ákvæði samþykktarinnar ná til með takmörkunum, og hverjar þær séu;
 - c) landsvæði þau, sem samþykktin er ófrankvæmanleg í, og ástæður fyrir því;
 - d) landsvæði þau, sem það áskilur sér rétt til að taka ákvörðun um síðar.
2. Yfirlýsingar þær, sem greinir í staflíðum a) og b) í 1. mgr. þessarar greinar, skulu taldar óskiptur hluti fullgildingarinnar og hafa sama gildi og hún.

3. Sérhvert aðildarríki getur hvenær sem er, með síðar gerðri yfirlýsingu, ógilt að nokkru leyti eða öllu fyrirvara þá, sem það hefur gert í upphaflegri yfirlýsingu sinni, í samræmi við staflíðinu b), c) eða d) í 1. mgr. þessarar greinar.
4. Hvenær sem samþykkt þessari má segja upp í samræmi við ákvæði 27. gr., getur hvert aðildarríki sent aðalforstjóra yfirlýsingu um hvers konar aðrar breytingar, er dragi úr ákvæðum fyrri yfirlýsinga þess, enda skýri það jafnframt frá ríkjandi ástandi í landsvæðum þeim, sem það tiltekur.

22. gr.

1. Í yfirlýsingum þeim, sem sendar eru aðalforstjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar í samræmi við 2. og 3. mgr. 1. greinar þessarar samþykktar, skal fram tekið, hvort ákvæðum samþykktarinnar verði beitt til fullnustu eða með takmörkunum á landsvæði því, sem um er að ræða. Þegar yfirlýsingin ber með sér, að samþykktinni skuli beitt með slíkum takmörkunum, skulu þær greindar í einstökum atriðum.
2. Aðildarríki, eitt eða fleiri, eða fjölþjóðlegt yfirvald, sem í hlut á, getur hvenær sem er með síðari yfirlýsingu ógilt að öllu eða nokkru leyti áskilin réttindi til takmarkana, sem í fyrri yfirlýsingum greinir.
3. Hvenær sem samþykkt þessari má segja upp í samræmi við ákvæði 27. gr., getur aðildarríki, eitt eða fleiri, eða fjölþjóðlegt yfirvald, sem í hlut á, sent aðalforstjóra yfirlýsingu um hvers konar aðrar breytingar, er dragi úr ákvæðum fyrri yfirlýsinga þess, enda geri það jafnframt grein fyrir ástandi því, sem ríkir um framkvæmd samþykktarinnar.

23. gr.

Að því er tekur til landsvæða þeirra, sem yfirlýsing um takmarkanir á ákvæðum samþykktar þessarar gildir fyrir, skal í ársskýslum um framkvæmd hennar greina, hversu miklar framfarir hafa orðið í þá átt að fært verði að afsala réttinum til slíkra takmarkana.

24. gr.

Ef nokkur samþykkt, sem þingið kann síðar að gera um nokkurt mál, sem samþykkt þessi fjallar um, mælir svo fyrir, skulu þau ákvæði þessarar samþykktar, sem greind eru í síðari samþykktinni, hætta að gilda fyrir landsvæði þau, sem aðalforstjóri Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar hefur verið tilkynnt um með yfirlýsingu um:

- a) að gengið sé undir, að ákvæðum umræddrar samþykktar skuli beitt í samræmi við 2. mgr. 35. greinar stjórnarskrár Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, eins og hún er eftir breytinguna frá 1946, eða
- b) að gengið sé að skuldbindingum greindrar samþykktar í samræmi við 5. mgr. nefndrar 35. greinar.

IX. KAFLI

Lokaákvæði.

25.—32. gr.

(Samhljóða 32.—39. gr. samþykktar nr. 81.)

V. Samþykkt (nr. 83) um að beita lágmarksákvæðum um vinnuskilyrði í ósjálfstæðum landsvæðum.

1. gr.

1. Hvert það aðildarríki Alþjóðavinnumálastofnunarinnar, sem fullgildir samþykkt þessa, skal með fullgildingarskjali sínu senda aðalforstjóra Alþjóðavinnumálastofnunarinnar yfirlýsingu varðandi landsvæði þau, sem nefnd eru í 35. gr.

stjórnarskrár Alþjóðavinnuáskrifstofnunarinnar, eins og hún er eftir stjórnarskrárbreytinguna frá 1946, að undanteknum landsvæðum þeim, sem talin eru í 4. og 5. málsgrein nefndrar greinar þannig breyttrar. Skal í yfirlýsingu þessari greina, í hve rikum mæli viðkomandi aðildarríki undirgengst að ákvæðum þeim, sem sett eru í samþykktum þeim, sem birtar eru í fylgiskjali með þessari samþykkt, skuli beitt í áður nefndum landsvæðum.

2. Að því er tekur til hverrar einstakrar samþykktar í fylgiskjali þessarar samþykktar skal fyrrnefnd yfirlýsing greina:
 - a) landsvæði þau, sem það undirgengst að láta ákvæði samþykktarinnar ná til án takmarkana;
 - b) landsvæði þau, sem það undirgengst að láta ákvæði samþykktarinnar ná til með takmörkunum, og hverjar þær séu;
 - c) landsvæði þau, sem samþykktin er ófrankvæmanleg í, og ástæður fyrir því;
 - d) landsvæði þau, sem það áskilur sér rétt til að taka ákvörðun um síðar.
3. Yfirlýsingar þær, sem greinir í stafliðunum a) og b) í annarri málsgrein þessarar greinar, skulu taldar óskiptur hluti fullgildingarinnar og hafa sama gildi og hún.
4. Sérhvert aðildarríki getur hvenær sem er, með síðar gerðri yfirlýsingu, ógilt að nokkru eða öllu leyti fyrirvara þá, sem það hefur gert í upphaflegri yfirlýsingu sinni í samræmi við stafliðina b), c) eða d) í annarri málsgrein þessarar greinar.
5. Hvenær sem samþykkt þessari má segja upp í samræmi við ákvæði 8. gr., getur hvert aðildarríki sent aðalforstjóra yfirlýsingu um hvers konar aðrar breytingar, er dragi úr ákvæðum fyrri yfirlýsinga þess, enda skýri það jafnframt frá ríkjandi ástandi á landsvæðum þeim, sem það tiltekur.

2. gr.

1. Þegar mál þau, sem fjallað er um í samþykkt, sem birt er í fylgiskjali með þessari samþykkt, eru innan sjálfstjórnarsviðs ósjálfstæðs landsvæðis, getur það aðildarríki, sem annast utanríkismál þess landsvæðis, sent aðalforstjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar, í samráði við heimastjórn viðkomandi landsvæðis, yfirlýsingu, þar sem gengið er undir skuldbindingar þessarar samþykktar fyrir slíkt landsvæði.
2. Yfirlýsing um samþykkt skuldbindinga þessarar samþykktar getur aðalforstjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar borizt frá:
 - a) tveim eða fleirum aðildarríkjum stofnunarinnar vegna landsvæðis, sem er undir sameiginlegri stjórn þeirra, eða
 - b) fjölþjóðlegu yfirvaldi vegna landsvæðis, sem það ber ábyrgð á stjórnæzlu fyrir samkvæmt sáttmála Sameinuðu þjóðanna eða annarri heimild.
3. Í yfirlýsingum þeim, sem sendar eru aðalforstjóra Alþjóðavinnuáskrifstofunnar í samræmi við undanfarandi málsgreinar þessarar greinar, skal felast loforð um, að ákvæðum samþykktar þeirra, sem birtar eru sem fylgiskjal þessarar samþykktar, skuli beitt á viðkomandi landsvæði með eða án takmarkana. Nú ber yfirlýsingin með sér, að ákvæðum einnar eða fleiri þessara samþykktar skuli beitt með takmörkunum, og skal hún þá greina, hverjar þær takmarkanir séu að því er tekur til hverrar einstakrar samþykktar.
4. Hlutaðeigandi aðildarríki eða fjölþjóðlegt yfirvald getur hvenær sem er, með síðar gerðri yfirlýsingu, afsalað að nokkru eða öllu leyti undanþágurétti þeim, sem það hefur áskilið sér í fyrri yfirlýsingu sinni.
5. Hvenær sem samþykkt þessari má segja upp í samræmi við 8. gr., geta viðkomandi aðildarríki eða fjölþjóðlegt yfirvald sent aðalforstjóra yfirlýsingu um hvers konar aðrar breytingar, er dragi úr ákvæðum fyrri yfirlýsingar þess, enda sé jafnframt skýrt frá ríkjandi ástandi varðandi eina eða fleiri af samþykktum þeim, sem birtar eru í fylgiskjalinu.

3. gr.

Með fyrir fram birtum reglugerðum getur hlutaðeigandi yfirvald undanskilið skip eða fyrirtæki ákvæðum þeim, sem veita einhverjum samþykktu þeirra, sem birtar eru í fylgiskjalinu, gildi, ef ekki er hægt að hafa fullnægjandi eftirlit með þeim vegna stærðar þeirra eða gerðar.

4. gr.

Að því er tekur til landsvæða þeirra, sem yfirlýsing um takmarkanir á ákvæðum einnar eða fleiri af samþykktum þeim, sem birtar eru í fylgiskjalinu, gildir fyrir, skal í ársskýrslu um framkvæmd þessarar samþykktar greina, hversu miklar framfarir hafa orðið í þá átt að fært verði að afsala réttinum til slíkra takmarkana.

5. gr.

1. Alþjóðavinnumálaþingið getur, hvenær sem þetta mál er á dagskrá þess, samþykkt með $\frac{2}{3}$ meiri hluta breytingar á fylgiskjali þessarar samþykktar um, að fellt sé inn í það ákvæði annarra samþykktu, eða að í stað ákvæða samþykktar, sem þar er fyrir, komi ákvæði samþykktar, sem þingið kann að gera um breytingar á þeirri samþykkt.
2. Hvert það aðildarríki, sem samþykkt þessi gildir fyrir, og sérhvert landsvæði, sem yfirlýsing í samræmi við 2. gr. um viðtöku skuldbindinga hennar nær til, skal innan eins árs, eða í undantekningartilfellum innan átján mánaða frá þingslitum, leggja hversja slíka breytingu fyrir það eða þau yfirvöld, sem málið heyrir undir, til lagasetningar eða annarra ráðstafana.
3. Hver slík breyting skal öðlast gildi fyrir hvert það aðildarríki, sem samþykkt þessi gildir fyrir, um leið og það samþykkir hana. Að því er snertir landsvæði, sem yfirlýsing samkvæmt 2. gr. um viðtöku skuldbindinga samþykktarinnar gildir fyrir, skal slík breyting öðlast gildi um leið og hún er samþykkt fyrir það landsvæði.
4. Þegar slík breyting gengur í gildi fyrir eitthvert aðildarríki eða landsvæði, sem ákvæði samþykktar þessarar hafa verið samþykkt fyrir í samræmi við 2. gr., skulu hlutaðeigandi aðildarríki, eitt eða fleiri, eða fjölþjóðlegt yfirvald senda aðalforstjóra Alþjóðavinnumálaskrifstofunnar yfirlýsingu með upplýsingum þeim, sem fyrir er mælt um í 2. mgr. 1. greinar eða 3. mgr. 2. gr., eftir því sem við á, að því er tekur til einnar eða fleiri af samþykktum þeim, sem settar hafa verið í fylgiskjalið með breytingunni.
5. Hvert það aðildarríki, sem fullgildir þessa samþykkt eftir að þingið hefur gert slíka breytingu, skal talið hafa fullgilt hana þannig breytta, og landsvæði þau, sem skuldbindingar samþykktarinnar eru samþykktar fyrir í samræmi við ákvæði 2. gr. eftir greindan tíma, skal talið hafa undirgengið skuldbindingar samþykktarinnar þannig breyttrar.

6.—13. gr.

(Samhljóða 32.—39. gr. samþykktar nr. 81.)

Fylgiskjal með samþykkt nr. 83.

Samþykkt um lágmarksaldur í iðnaði (endurskoðuð 1937).

1. gr.

1. Með orðinu „iðnaðarstörf“ er í samþykkt þessari einkum átt við:
 - a) námastörf, grjótnám og aðra vinnslu efna úr jörðu;
 - b) framleiðslu, breytingu, hreinsun, viðgerð, skreytingu, fullgerð, undirbúning til sölu, niðurbrot og upplausn á hlutum eða breytingu efna, þar með talin skipasmíði og framleiðsla, breyting og flutningur á rafmagn og hvers konar hreyfiafli;

- c) byggingu, endurbyggingu, viðhald, endurbætur, breytingar eða niðurrif á húsum, járnbrautum, sporbrautum, höfnum, skipakvíum, bryggjum, skipaskurðum, vegum, jarðgöngum, brúm, brautarbrúm, skólpleiðslum, lokræsnum, brunnum, rit- og talsimakerfum, rafveitum, gasveitum, vatnsveitum eða öðrum mannvirkjum svo og undirbúning og grundvöllun slíkra framkvæmda;
- d) flutning á mönnum eða munum á vegum, járnbrautum eða skipaskurðum, ám og vötnum, þar með talin meðhöndlun vara í skipakvíum, á hafnarbökkum, bryggjum eða í vörugymsluhúsum. Undanskildir eru flutningar með handafli.
2. Hlutaðeigandi yfirvald í hverju landi skal ákveða mörkin milli iðnaðar annars vegar og verzlunar og landbúnaðar hins vegar.

2. gr.

1. Börn innan fimmtán ára aldurs skal ekki ráða eða láta vinna að iðnaðarstörfum í fyrirtækjum þess opinbera eða einstaklinga eða neinni grein af þeim.
2. Þó má með lögum eða reglugerðum leyfa þessum börnum að vinna við fyrirtæki, þar sem meðlimir fjölskyldu atvinnurekandans einir vinna, enda sé starfinu þannig háttað, að það í sjálfu sér eða aðstæður, sem það fer fram við, sé ekki hættulegt lífi, heilbrigði eða siðferði starfsfólksins.

3. gr.

Ákvæði þessarar samþykktar skulu ekki ná til starfa barna í tækniskólum, enda séu þau háð samþykki og eftirliti opinbers yfirvalds.

4. gr.

Til þess að auðvelda eftirlit með framkvæmdum á ákvæðum þessarar samþykktar skal leggja fyrir sérhvern iðnaðaratvinnurekanda að skrá alla þá, sem hann hefur í þjónustu sinni og yngri eru en átján ára, og hvenær þeir eru fæddir.

5. gr.

1. Að því er tekur til starfa, sem eftir eðli sínu eða vegna aðstæðna, sem þau fara fram við, eru hættuleg lífi, heilbrigði eða siðferði þeirra, sem að þeim vinna, ættu í lögum annaðhvort:
- a) að ákveða hærri aldursmark en fimmtán ár fyrir börn og unglinga til að hefja slík störf, eða
- b) að fela hlutaðeigandi yfirvaldi að ákveða hærri lágmarksaldur en fimmtán ár fyrir börn og unglinga til að hefja slík störf.
2. Í ársskýrslum þeim, sem gefa skal í samræmi við 22. gr. stjórnarskrár Alþjóðavinnuumálastofnunarinnar, skal gefa tæmandi upplýsingar um lágmarksaldur þann, sem ákveðinn er með lögum samkvæmt staflið a) í fyrirfarandi málsgrein, eða um athafnir þær, sem hlutaðeigandi yfirvald hefur gert til að framkvæma þau störf, sem því hefur verið falið í samræmi við staflið b) í fyrirfarandi málsgrein, eftir því hvort við á.

Samþykkt um lágmarksaldur sjómanna (endurskoðuð 1936).

1. gr.

Með orðinu „skip“ er í samþykkt þessari átt við hvers konar skip og báta, sem á sjó sigla, hvort sem þau eru í eigu einstaklinga eða hins opinbera. Herskip eru þó undanskilin.

2. gr.

1. Börn innan fimmtán ára aldurs skulu ekki látin vinna á skipum öðrum en þeim, sem einungis meðlimir sömu fjölskyldu vinna á.
2. Að því er tekur til barna, sem náð hafa 14 ára aldri, má kveða svo á í lögum eða reglugerðum, að veita megi þeim leyfi til vinnu í einstökum tilfellum, enda hafi yfirvald í skólamálum eða annað þar til bætt yfirvald, sem slík lög eða reglugerðir fela það, sannfært sig um, að vinna sú, sem um er að ræða, sé barninu til hagsbóta. Við slíkt mat skal tekið fullt tillit til heilsu og líkamshreyfni barnsins svo og stundargróða og væntanlegs hagnaðar þess af starfinu.

3. gr.

Ákvæði 2. gr. skulu ekki ná til starfa, sem börn vinna á skóla- eða æfingaskipum, enda séu slík störf háð samþykki og eftirliti opinbers yfirvalds.

4. gr.

Til þess að auðvelda eftirlit með framkvæmdum á ákvæðum þessarar samþykktar skal leggja fyrir sérhvern skipstjóra að skrá á sérstaka skýrslu eða sérstaklega á skipshafnarskrá alla þá, sem vinna um borð í skipi hans og yngri eru en 16 ára, svo og hvenær þeir eru fæddir.

Samþykkt frá 1921 um lágmarksaldur kolamokara (lempara) og kyndara.

1. gr.

Með orðinu „skip“ er í samþykkt þessari átt við hvers konar skip og báta, sem á sjó sigla, hvort sem þau eru í eigu einstaklinga eða hins opinbera. Herskip eru þó undanskilin.

2. gr.

Unglingar innan 18 ára aldurs skulu ekki látnir vinna sem kolamokarar eða kyndarar á skipum.

3. gr.

Ákvæði 2. greinar skulu ekki taka til:

- a) starfa, sem unglingar vinna á skóla- eða æfingaskipum, enda séu slík störf háð samþykki og eftirliti opinbers yfirvalds;
- b) starfa, sem unglingar vinna á skipum, sem aðallega eru knúin af öðru afli en gufuafli;
- c) unglinga 16 ára og eldri, sem ráða má sem kolamokara eða kyndara á skipum, sem einungis eru í strandferðum við Indland og Japan, ef þau hafa samkvæmt læknisrannsókn reynzt hafa til þess, enda sé slík ráðning háð reglum, sem settar hafa verið í samráði við helztu samtök vinnuveitenda og verkamanna í þeim löndum.

4. gr.

Nú ber nauðsyn til að ráða kolamokara eða kyndara í höfn, þar sem einungis er vól unglinga innan 18 ára aldurs, og má þá ráða slíka unglinga til starfsins, en nauðsynlegt er þá að ráða tvo unglinga í hverja kolamokara- eða kyndarastöðu. Unglingar þeir, sem ráðnir eru samkvæmt þessu ákvæði, mega ekki vera yngri en 16 ára.

5. gr.

Til þess að auðvelda eftirlit með framkvæmdum á samþykkt þessari skal leggja fyrir sér- hvern skipstjóra að skrá í sérstaka skýrslu eða í skipshafnarskrá alla þá, sem vinna um borð í skipi hans og yngri eru en 18 ára, svo og hvenær þeir eru fæddir.

6. gr.

Í skiprúmssamningi skal gefa stutt yfirlit yfir efni þessarar samþykktar.

Samþykkt frá 1946 um læknisrannsókn á unglungum í iðnaði.

1. gr.

1. Samþykkt þessi nær til barna og unglinga, sem eru ráðin eða starfandi við iðnfyrirtæki, opinber eða í einkaeign, eða í sambandi við þau.
2. Með orðinu „iðnfyrirtæki“ er í samþykkt þessari einkum átt við:
 - a) fyrirtæki, sem stunda námugróft, grjótnám eða aðra starfsemi við vinnslu efna úr jörðu;
 - b) fyrirtæki, þar sem vörur eru framleiddar, þeim breytt, hreinsaðar, viðgerðar, skreyttar, fullkomnaðar, lagaðar til sölu, brotnar eða leystar upp, eða þar sem efnum er breytt, og teljast þar með fyrirtæki, er stunda skipasmíðar eða framleiðslu, breytingu eða flutning á rafmagni eða hvers konar hreyfiafli;
 - c) fyrirtæki, er annast byggingar eða mannvirkjagerð, bæði hvað snertir nýbyggingar, viðgerðir, viðhald breytingar og niðurrif;
 - d) fyrirtæki, er annast flutninga á mönnum eða munum, hvort heldur er á vegum, járnbrautum, fljótum, vötnum, skipaskurðum eða í lofti, og telst þar með meðhöndlun vara í skipakvímum, á hafnarbökkum og bryggjum, í geymsluhúsum og flughöfnum.
3. Hlutaðeigandi yfirvald skal ákveða, hvar mörkin skuli vera milli iðnaðar annars vegar og landbúnaðar, verzlunar og annarra atvinnugreina, sem ekki teljast til iðnaðar, hins vegar.

2. gr.

1. Börn og unglingar yngri en 18 ára skulu eigi ráðin við iðnfyrirtæki, nema nákvæm læknis- skoðun hafi leitt í ljós, að þau séu hæf til þeirra starfa, sem þeim eru ætluð.
2. Læknisrannsókn á vinnuhæfni skal framkvæmd af hæfum lækni, sem viðurkenndur er af hlutað- eigandi yfirvaldi, og skal votta um hana annað hvort með sérstöku læknisvottorði eða áritun á atvinnuleyfi eða í vinnubók.
3. Vottorð um starfshæfni má gefa út:
 - a) með skilyrðum um sérstök vinnuskilyrði;
 - b) til ákveðins starfs, flokka starfsgreina eða til starfa, sem hafa í för með sér svipaða heil- brigðisáhættu og hafa verið sett í sama flokk af yfirvaldi því, sem ábyrgð ber á framkvæmd laga og reglugerða varðandi læknisrannsókn á starfshæfni.
4. Í landslögum eða reglugerðum skal tilgreina það yfirvald, er annast skuli útgáfu skírteina um starfshæfni, og skal þar einnig ákveða, hvaða skilyrða skuli krefjast við samningu og útgáfu þeirra.

3. gr.

1. Hæfni barna og unglunga til vinnu þeirrar, sem þau stunda, skal háð lækni-seftirliti til átján ára aldurs þeirra.
2. Eigi má hafa börn eða unglunga yngri en átján ára í vinnu að staðaldri, nema lækni-rannsókn fari fram eigi sjaldnar en einu sinni á ári.
3. Í landslögum eða reglugerðum skal:
 - a) ákveða, undir hvaða sérstöku kringumstæðum skuli krefjast lækni-rannsóknar, auk hinnar árlegu, eða tíðari rannsókna í því skyni að tryggja raunhæft eftirlit með tilliti til áhættu þeirrar, sem starfinu er samfara, og heilsufars barns eða unglings, með tilliti til niðurstöðu af fyrri rannsóknum, eða
 - b) veita hlutaðeigandi yfirvaldi heimild til að krefjast nýrrar lækni-rannsóknar í sérstökum tilvikum.

4. gr.

1. Í atvinnugreinum, sem hafa í för með sér mikla heilbrigðisáhrættu, skal krefjast lækni-sköðunar og aukalækni-sköðunar með tilliti til starfshæfni til a. m. k. tuttugu og eins árs aldurs.
2. Í landslögum eða reglugerðum skal annaðhvort tilgreina eða fela hæfu yfirvaldi að tilgreina, í hvaða starfsgreinum eða flokkum starfsgreina skuli krefjast lækni-sköðunar og auka-lækni-sköðunar með tilliti til starfshæfni til a. m. k. tuttugu og eins árs aldurs.

5. gr.

Eigi skal lækni-rannsókn sú, er um getur í fyrirfarandi greinum, hafa nein útgjöld í för með sér fyrir barnið eða unglönginn né foreldra þeirra.

6. gr.

1. Hlutaðeigandi yfirvald skal gera hentugar ráðstafanir til leiðbeininga um stöðuval, lækningu og fagbjálfun þeirra barna eða unglunga, sem samkvæmt lækni-sköðun reynast óhæf til ákveðinna starfa eða á einn eða annan hátt er áfátt líkamlega.
2. Hlutaðeigandi yfirvald skal ákveða, á hvern hátt gera skuli ráðstafanir þessar og hversu langt þær skuli ná. Skal í þessu skyni efna til samvinnu milli þeirra viðkomandi stjórnarvalda, er fara með verkamál, heilbrigðismál, uppeldismál og félagsmál, og skal halda uppi virkri samvinnu milli nefndra aðila til að framkvæma slíkar ráðstafanir.
3. Ákveða má í landslögum eða reglugerðum, að þegar einhver vafi leikur á starfshæfni barna eða unglunga, megi gefa þeim:
 - a) starfsleyfi eða lækni-vottorð til bráðabirgða, er gildi um takmarkaðan tíma, en að honum loknum gangi hinn ungi starfsmaður undir rannsókn að nýju;
 - b) leyfisbréf eða skirteini, er bundið sé við ákveðin vinnuskilyrði.

7. gr.

1. Vinnuveitandi skal varðveita lækni-vottorð um starfshæfni, vinnuleyfi eða vinnubók, er sýni, að engar lækni-fræðilegar mótþáru, er tiltekna kunna að vera í lögum eða reglugerðum, séu gegn ráðningu í vinnuna, og skulu þessi skilríki aðgengileg vinnueftirlitsmönnum.
2. Landslög og reglugerðir skulu kveða á um aðrar aðferðir til eftirlits, svo að samþykkt þessari verði framfylgt til fullnustu.

8. gr.

1. Þegar í landi aðildarríkis eru stór svæði, þar sem hlutaðeigandi yfirvald álitur ógerlegt að framfylgja ákvæðum samþykktar þessarar, vegna fólksfæðar eða þróunarstigs, má það undan-skilja slík svæði framkvæmd samþykktarinnar, annaðhvort í heild eða með þeim undantekningum, sem því þykja hæfilegar með tilliti til sérstakra fyrirtækja eða starfsgreina.
2. Hvert aðildarríki skal í fyrstu ársskýrslu sinni um framkvæmd samþykktar þessarar, sem leggja þar fram samkvæmt ákvæðum 22. greinar stjórnarskrár Alþjóðavinnuálastofnunarinnar, geta um landsvæði þau, er það vill láta ákvæði þessarar greinar ná til, enda skal ekkert aðildarríki njóta ákvæða þessarar greinar, frá því er það leggur fram fyrstu ársskýrslu sína, nema að því er tekur til landsvæða þeirra, er þar voru tilgreind.
3. Hvert það aðildarríki, sem notferir sér ákvæði þessarar greinar, skal síðan í hverri ársskýrslu telja upp landsvæði þau, sem það afsalar sér rétti til að láta ákvæði þessarar greinar ná til.

9. gr.

1. Sérhvert aðildarríki, sem eigi hafði nein lög eða reglugerðir um lækni-rannsókn á starfshæfni barna og unglunga í iðnaði, áður en samþykkt voru lög eða reglugerðir, er leyfðu fullgildingu þessarar samþykktar, getur með yfirlýsingu, er fylgi fullgildingarskjali þess, sett í stað 18 ára aldurs í 2. og 3. gr. lægra aldursmark, þó aldrei lægra en 16 ár, og í stað 21 árs aldurs í 4. gr. sett lægri aldur, en þó ekki lægri en 19 ár.
2. Hvert það aðildarríki, sem hefur gefið slíka yfirlýsingu, má hvenær sem er ógilda hana með síðari yfirlýsingu.